

ALEXANDER GRAHAM BELL

3 Mart 1847 yılında, zengin bir sanat ve bilim kültürü ile donanmış olan İskoçya'nın Edinburgh şehrinde dünyaya geldim. Annem başarılı bir piyanistti ancak doğuştan işitme engelliydi. Bu nedenle dedem ve babam yıllarını işitme engelli insanlara adamıştı. Her ikisi de ses ve el yazması mekaniği uzmanlarıydı. Özellikle babam işitme engelliler için duymasalar bile konuşmayı öğretmenin yöntemlerini arıyor, var olanları geliştirmeye çalışıyordu. Çocukken babamı çalışırken izlemekten keyif alırdım.

12 yaşındayken, bir tahıl fabrikasında arkadaşım ile oynuyorduk. Buğday tohumunun yetiştirme ve işlenme sürecini inceledim. Eve gidince dönen kürekler ve tırnak fırçaları ile tahıldan kabuğu ve sapı kolayca ayıran bir alet yaptım. Ve bu ilk buluşumu değirmeninde kullanması için komşumuza verdim.

13 yaşındayken, 1860 yılında Kraliyet Lisesi'nden mezun oldu. Okula devam ettiğim dönemde iki erkek kardeşim verem hastalığından öldü. Bu nedenle bir tek oğlu kalan babam benim için kaygılanmaya başladı. Sonunda 1870 yılında Kanada'ya göç ettik. Ama bu taşınma işi pek uğurlu gelmedi babamı da yitirdik. 1 yıl sonra Amerika Birleşik Devletleri'ne gittim. Burada bir süre işitme engellilere dil öğretmeni yetiştiren okulda, çalıştım. Aslında yaptığım her şeyde ilk hedefim sağırın sessizliğini ortadan kaldırmaktı. Ne yazık ki bunu başaramadım ama her gün yeni bir özelliğe kavuşan telefonla birbirinden kilometrelerce uzaktaki insanların birbirlerini duymalarını sağladım.

Alman Hermann von Helmholtz adlı bilginin işitme fizyolojisi ilişkin kitabını okuduktan sonra müzik sesinin bir tel aracılığı ile aktarılabilineceği düşüncesi oluştu kafamda. Sesi çıkaran tel o sesi başka bir yere de aktarabilirdi. Bunu ararken harmonik telgrafi buldum. Telgraf şirketlerinin çıkmazı olan, tek bir hat üzerinde aynı anda yalnızca tek bir mesajın iletilmesi sorununa çözüm bulmuştum.

Ses tellerinin ve kulak zarının titreşimlerinden yola çıkıp, insan sesindeki frekansı elde ederek, bunları elektrik sinyali biçiminde bir telden iletmenin olanaklı olup olmadığını araştırıyordum. Elektrik mühendisi Watson, sevgili dostum ve yardımcım. Benim fikirlerimi gerçeğe dönüştüren ustaydı. Birlikte

yaptığımız çalışmalar ve uzun uğraşlar sonucu sesin bir kablodan iletilebileceğinin sadece bir hayal olmadığını gördük ve ilk öncü telefonu çalıştırmayı başardık.

Daha 29 yaşımıdayken, 10 Mart 1876'da atölyede denemelerimi sürdürürken telefonu çalıştırmak için kullandığım bataryadan pantolonuna asit döküldü. Telaşla Watson'u yardıma çağırdı:

"Bay Watson. Buraya gelin. Sizi görmek istiyorum"

Watson telin diğer ucundan beni oldukça net bir şekilde duymuş ve hayretler içinde kalmıştı. Watson'u yardıma çağırırken farkında olmadan 140 yıl önce 10 Mart günü ilk telefon görüşmesini yapmıştım.

Bilimsel çalışmalarımı yürütmek için maddi ve manevi destek gördüğüm Hubbart Ailesi'nden sevgili Mabel ile patenti aldıktan bir yıl sonra evlendim. Mabel dört yaşından beri sağırdı. Daha önce öğrencim de olan sevgili eşim Mabel'e derin bir sevgi duyuyordum. Ünüm tüm ülkeye yayılmasına ve oldukça iyi sayılacak kazançlar elde etmeme karşın hiçbir zaman ne eşimi ne de diğer işitme engellileri göz ardı etmedim.

İlk telefonlar bugün sizin kullandıklarınıza hiç benzemiyordu. Üzerinde birler, onlar, yüzler basamağını temsil eden üç tuş bulunuyordu. Bağlanmak istenen numara tuşlara aranan numarada yer alan rakamın değeri kadar basılarak sağlanıyordu. Arayan kişi tuşa kaç kez bastığını sık sık şaşırdığı için kargaşaya da yol açıyordu. Çok numara çevirme sistemini geliştirdim.

Kısa sürede New York sokaklarını, telefon direkleri ve kablo hatları örümcek ağı gibi kaplamıştı. Yürünmez bir hale gelen sokaklardaki bir telefon direği kabloları tutan 50 çapraz tahta taşıyordu. Telefon günlük yaşama değişik biçimlerde girmeye başladı.

1915 yılında New York'u San Francisco'ya bağlayan ilk uzun kentler arası telefon hattını açtık. Tek işim telefon değildi elbette. Merak ve yeni şeyler deneme isteği sürekli yeni buluşları ortaya çıkarıyordu. Kendi geliştirdiğim hava araçları için beş, hidro uçaklar için dört ve selenyum piller için de iki patentim oldu.

Bunca güzelliğın yanında yüreğimde derin acılar bırakan bir olay yaşadım. Yeni doğan bebeğimi solunum yetmezliğı rahatsızlığı nedeniyle kaybettim. Bunun üzerinde çalıştım ve yapay bir akciğer üretmeyi başardı ve adını Vacuum Jacket koydum.

İşitme engelli annemin ve eşimin duyamadığı sesleri plaklara kaydetmeyi başardım. Gramofondan kazandığı parayı bugün de sağırılar için çalışmalar yürüten Alexander Graham Bell İşitme Engelliler Kurumu'na harcadım.

Fransa hükûmeti insanlığa hizmetlerimden dolayı onur ödülü ve para verdi. Verilen parayı Washington'da İşitme engelliler için Volta Enstitüsü'nü kurmada kullandım.

1882 yılında Amerikan vatandaşlığına geçtim. Bir yıl sonra dünyaca ünlü bilim dergisi Science'ın kurulmasında çok katkılarım oldu.

Gelecekte neler olabileceğine dair düşünmek beni heyecanlandırıyordu. Güneşten enerji üretmek, mısır saplarından biyoenerji oluşturmak gibi fikirlerim vardı. İleride bunların gerçekleştiğini görmek beni mutlu ediyor. Hayatım boyunca 30 patent aldım. Ve 75 yaşına geldiğimde, 1922'de şeker hastalığına bağlı sağlık sorunlarımla artık daha fazla baş edemedim.

Tüm telefon sistemi, beni anmak için bir dakikalık kapatılmış. Ne kadar gurur verici...